ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἱδρυτής: ΧΑΡ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1091)38

Ἰδιοκτησία—Διεύθυνσις: ΓΙΩΤΑ Κ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΥΤΣΟΥ
Πάτραι: Γεροχωστοπούλου 50

Διευθυντὴς Τυπογραφείου Διονύσιος Ι. Βλαχάκης
Κατοικία: Νοσοκομείου 3

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία 360 ΔΡ.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: » 20 ΔΟΛ.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ-ΑΘΗΝΩΝ κ. Β. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Γ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Ἡ τρίτη τακτικὴ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ἐπραγματοποιήθη τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἱδρύματος κ. Βασ. Κυριακοπούλου ὅστις ἀνέγνωσε τὴν κάτωθι ἔκθεσιν πεπραγμένων τῆς διοικήσεως κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος 1955.

Κύριοι Μέτοχοι,

Ἡ Διοίκησις τοῦ Ἱδρύματος, προσερχομένη ἐνώπιον τῆς παρούσης Συνελεύσεως διὰ νὰ προβῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1955 καὶ νὰ ὑποβάλῃ, συμφώνως τῷ Καταστατικῷ, ὑπὸ τὴν κρίσιν της τὸν Ἰσολογισμὸν τῆς παρελθούσης χρήσεως, θεωρεῖ σκόπιμον νὰ προτάξῃ σύντομον ἀνασκόπησιν τῶν Ἑλληνικῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων καὶ τῶν ἐν συναρτήσει πρὸς αὐτὰς πιστωτικῶν συνθηκῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας διεξήχθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος.

Α' ΑΙ ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1955

Τὸ 1955 θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔτος μεταβάσεως τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας πρὸς τὸ τέλος μιᾶς περιόδου, ἥτις ἤρχισε μὲ τὴν νομισματικὴν ἀναπροσαρμογὴν τοῦ 1953 καὶ ἀπετέλεσε τὴν δευτέραν φάσιν τῶν μεταπολεμικῶν προσπαθειῶν πρὸς ἀποκατάστασιν ὁμαλωτέρων οἰκονομικῶν συνθηκῶν ἐν τῇ Χώρᾳ.

Τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς πρώτης μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος περιόδου ἦτο κυρίως ἡ διάστασις βασικῶν παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως, ἤτοι τοῦ κόστους, τῶν τιμῶν καὶ τῆς ζητήσεως: τοῦ πρώτου βραδέως μόνον ἀνερχομένου ἔναντι τοῦ ἐντόνως, ὡς ἐκ τῶν ἀμέσων ἐπιδράσεων τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν ξένων συναλλαγμάτων, ὑψωθεισῶν τῶν τιμῶν· τῆς δὲ ζητήσεως σημειωσάσης ἀπότομον αὔξησιν. Ἐνῷ αἱ τιμαὶ ὑψοῦντο κατὰ 30, 6 ο)ο ἐντὸς τοῦ ἐννεαμήνου Μαρτίου—Δεκεμβρίου 1953, οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἐν γένει ἔξοδα παραγωγῆς καθυστέρουν. Ταὐτοχρόνως, ἡ ζήτησις ἐνισχύετο τόσον ἀπὸ τὴν αὐτομάτως ἀναπροσαρμοσθεῖσαν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν ἀποθησαυρισμένων εἰς χρυσᾶς λίρας ἢ ξένα νομίσματα ἀποταμιεύσεων, ὅσον καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν μεγάλην αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων ἐκ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν καὶ ἀδήλων πόρων ἀφ' ἑτέρου. Ἀλλ' ἡ οὕτω διαμορφουμένη δυσαναλογία τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν ἐνεθάρρυνε μὲν τὴν ἐπιχειρηματικὴν δρᾶσιν καὶ διηυκόλυνε τὸν σχηματισμὸν ὑπερκανονικῶν ἀποθεμάτων, ἦτο ὅμως ἀφ' ἑαυτῆς ἀσταθὴς καὶ ἀναγκαίως ὡδήγει εἰς μίαν συνεχῆ διαδικασίαν ἀναπλάσεων κόστους, τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων.

Ἀκριβῶς τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος 1955 ἀπετέλεσε τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς βαθμιαίας ταύτης προσαρμογῆς τῶν καθ' ἕκαστον οἰκονομικῶν μεγεθῶν καὶ τῆς ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς ἄλληλα ἰσορροπίας των. Μέ τὴν ἐκπνοὴν δὲ τοῦ 1955 ἡ διαδικασία αὕτη τῆς ἀναμορφώσεως τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι εἰσέρχεται εἰς τὸ στάδιον τῆς ὁλοκληρώσεως. Κόστος, τιμαὶ κυκλοφορία καὶ εἰσοδήματα, προσφορὰ καὶ ζήτησις, βαθμιαίως συγκλίνοντα, ὁδηγοῦν εἰς ἐπίπεδα ἰσορροπίας, ὑψηλότερα μάλιστα ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπὸ ἀπόψεως εἰσοδήματος καὶ ἀπασχολήσεως. Ἡ τοιαύτη ἄλλως τε διαδικασία τῆς ἀναπροσαρμογῆς διηυκολύνθη μεγάλως ἀπὸ τὴν εὐκαμψίαν ἣν προσέδωσαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν αἱ συνθῆκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐκινήθη κατὰ τὸ 1955: αἱ συνθῆκαι, δηλαδή, τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς καὶ τῆς καταργήσεως τῶν ἀστυνομικῶν ἐλέγχων, πλὴν τῶν πιστωτικῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν· αἱ συνθῆκαι τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν, αἵτινες ἐξηφάνισαν κατὰ μέγα μέρος τὴν μονοπωλιακὴν διάρθρωσιν καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ὁμαλὴν διαμόρφωσιν καὶ κάμψιν τῶν ἐπιχειρηματικῶν κερδῶν· καί, τέλος, αἱ συνθῆκαι τῆς ηὐξημένης παραγωγῆς καὶ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῶν διευρυνθεισῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν συναλλαγῶν. Ὑπὸ τὰς ἐν λόγῳ συνθήκας, εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ ὅτι αἱ συντελεσθεῖσαι ἀναπροσαρμογαὶ τῶν πραγματικῶν καὶ χρηματικῶν μεγεθῶν φέρουν ἐγγὺς εἰς ἓν καθεστὼς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς σταθερότητος, ἡ ὁποία ὁλοκληρουμένη δύναται νὰ ἔχῃ μονιμώτερον χαρακτῆρα καὶ νὰ ἀποτελέσῃ ἀσφαλῆ ἀφετηρίαν διὰ μίαν ὑγιᾶ ἐξέλιξιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Οἱ βασικοὶ παράγοντες οἵτινες προσδιώρισαν τὰς οἰκονομικὰς καὶ νομισματικὰς ἐξελίξεις τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ τὴν κατ' ἀκολουθίαν τούτων συμμετρικὴν διαμόρφωσιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ νομισματικῶν μεγεθῶν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ κατὰ τὸ 1955 εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπέρρευσαν κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐτῶν.

Εἰς τὴν ὕψωσιν συγκεκριμένως τοῦ κόστους ὡδήγησεν ἡ ἐντονωτέρα ἢ κατὰ τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν συναλλαγματικὴν ἀναπροσαρμογὴν περίοδον ἐκδήλωσις εὐλόγων πιέσεων, αἵτινες ὑφίσταντο ὡς ἐκ τῆς συγκρατήσεως κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν διετίαν τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων τοῦ κόστους καὶ τῆς βαθμιαίας μόνον προσαρμογῆς των εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ὑποτιμήσεως μεταβληθείσας ἀπὸ ἀπόψεως τιμῶν καὶ παραγωγῆς συνθήκας. Ἡ σημειωθεῖσα ὡς ἐκ τούτου ἐντὸς τοῦ 1955 κατὰ 8, 7 ο)ο ὕψωσις τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ὑπῆρξεν, ἀντιθέτως πρὸς τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἀποτέλεσμα κυρίως τῆς αὐξήσεως τοῦ κόστους, συνεπείᾳ, ὡς ἐλέχθη, τόσον τῆς ὑψώσεως εὐρυτέρων κατηγοριῶν ἀμοιβῶν, ἀλλὰ καὶ πέραν τούτου αὐξήσεως τῶν ἐκ δασμῶν καὶ ἄλλων φόρων ἐπιβαρύνσεων. Αἱ αὐξήσεις τῶν μισθῶν καὶ ἄλλων ἀμοιβῶν δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς πληθωρικαί, ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπιτευχθεῖσαν λίαν σημαντικὴν αὔξησιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, καθιστῶσαν δικαίαν καὶ ἀναπόφευκτον τὴν αὔξησιν τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐργασίας εἰς τὸ κοινωνικὸν προϊόν. Ἐάν, οὕτως, αἱ περαιτέρω ὑψώσεις τῶν ἀμοιβῶν πρέπει ν' ἀντιμετωπισθοῦν μετὰ συνέσεως ὡς ἐγκλείουσαι πληθωρικοὺς κινδύνους εἰς βάρος τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, τῆς ἰσορροπίας τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν καὶ αὐτῶν τούτων τῶν πραγματικῶν μισθῶν, αἱ μέχρι σήμερον γενόμεναι πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς προσαρμόσασαι τὸ μέγεθος αὐτῶν εἰς τὰς μεταβληθείσας συνθήκας καὶ ἐξασφαλίζουσαι ἀναλογίαν τούτου πρὸς τὰ ἄλλα οἰκομικὰ μεγέθη. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, συνεπῶς, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξουν δημοσιονομικὰ μέτρα συνεπαγόμενα πληθωρισμὸν κόστους ἢ καὶ ζητήσεως, εἶναι δυνατὸν νὰ προβλεφθῇ ὅτι αἱ ἐπιδράσεις ἐκ τῶν ἀναφερθέντων γεγονότων τείνουν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον νὰ ἐξαντληθοῦν, ὥστε νὰ μὴ ὑφίστανται περαιτέρω πιθανότητες ἐπιβαρύνσεως τοῦ κόστους καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου γενικωτέρας διαταραχῆς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν, ἀνατρεπτικῆς διὰ τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Ἡ αὔξησις ἐξ ἄλλου τῶν ἐκ τῆς παραγωγῆς εἰσοδημάτων προσέλαβε τὴν ὁμαλὴν ἐκείνην ἐξέλιξιν, ἡ ὁποία συνήθως ἀπορρέει ἀπὸ τὴν πρόοδον ἥτις ἐπιτελεῖται εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθοῦν αἱ ἀπότομοι ἐκεῖναι διακυμάνσεις αἵτινες ἐχαρακτήρισαν τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν περίοδον. Ὁμαλὴν καὶ συμμετρικὴν ἐπίσης ἐξέλιξιν παρουσίασεν ἡ διαμόρφωσις τῶν ἐπιχειρηματικῶν κερδῶν, τὰ περιθώρια τῶν ὁποίων συνεπιέσθησαν συνεπείᾳ τῶν συνθηκῶν συναγωνισμοῦ, ὡς καὶ τῆς ἐπιτελουμένης ἀναπροσαρμογῆς τῶν διαφόρων στοιχείων τοῦ κόστους παραγωγῆς. Ἡ τοιαύτη δὲ ἐξέλιξις ἐνέτεινε τὴν τάσιν τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς ἐπίδοσιν κανονικοῦ κέρδους ἀφ ἑνὸς μὲν διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν των, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ὀρθολογιστικῆς των ὀργανώσεως καὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Ἀλλ' ἡ αὔξησις τοῦ κόστους τῶν ἀγαθῶν καὶ ἡ ὕψωσις τῶν τιμῶν των καθίστων ἀναγκαίαν καὶ τὴν διοχέτευσιν περισσοτέρων χρηματικῶν μέσων εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς ὁμαλὴν διενέργειαν τῶν πληρωμῶν. Τὸν ἐφοδιασμὸν τῆς οἰκονομίας μὲ περισσότερα χρηματικὰ μέσα ἐπέβαλλον περαιτέρω ἡ αὔξουσα οἰκονομικὴ δραστηριότης καὶ αἱ ὁλονὲν ἀναπτυσσόμεναι ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ συναλλαγαί. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ἄλλωστε, ὅτι ἡ συγκράτησις τοῦ ὄγκου τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζογραμματίων κατὰ τὸ πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ λήξαντος ἔτους ἔγινεν ἡ αἰτία ὄχι περιωρισμένης σημασίας δυσχερειῶν εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν καὶ τὴν διακίνησιν τῶν ἀγαθῶν.

Τὸ γεγονός, ἄλλωστε, ὅτι ἡ ὕψωσις τῶν τιμῶν προῆλθεν, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἐκ τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ κόστους καὶ ἡ διαπιστωθεῖσα ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Τραπέζῃ καταθετῶν ἐπιβράδυνσις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ αὔξησις τῆς προτιμήσεως ρευστότητος εἰς δραχμάς, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ βαθμὸς ἀπορροφητικότητος τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς μέσα πληρωμῆς ἦτο οὐσιωδῶς μεγαλυτέρα ἀπὸ ὅ,τι ἐπιστεύετο. Εἶναι βεβαίως δυσχερὲς εἰσέτι ἐν Ἑλλάδι καὶ μὲ ἀποκατεστημένον τὸν μηχανισμὸν τῆς ἐπαναφορᾶς τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας νὰ προσδιορισθῇ ἐπακριβῶς τὸ ὕψος ἐκεῖνο τῆς κυκλοφορίας, τὸ ὁποῖον, ἐνῷ παρέχει τὰ μέσα πρὸς ἀπρόσκοπτον διενέργειαν τῶν συναλλαγῶν, ἐγγυᾶται συγχρόνως κράτησιν τῆς ζητήσεως. Τὴν φυσιολογικὴν ὅμως διαμόρφωσιν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἐλπίζεται ὅτι θὰ εὐνοήσῃ ἡ περισυλλογὴ εἰς τὸν δημοσιονομικὸν τομέα καὶ ὁ προσανατολισμὸς τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς πρὸς ἀποτροπὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἐλλείμματος τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου τοῦ 1955 αὔξησιν τῆς κυκλοφορίας κατὰ 26,7ο)ο (ἀπὸ 3886 ἑκατ. δραχ. τὴν 30—6—55 εἰς 4.922 ἑκατ.—προσωρινὸς ἀριθμὸς—τὴν 31—12—55), ἥτις προφανῶς ὡδήγησεν εἰς ἀπολύτρωστν τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς μεγάλης νομισματικῆς στενότητος, κατέστησαν δυνατὴν κυρίως οἱ λόγῳ τῆς σημαντικῆς αὐξήσεως τῶν συναλλαγματικῶν εἰσπράξεων ἐξ ἐξαγωγῶν καὶ ἀδήλων πόρων γενόμεναι ὑπεραγοραὶ συναλλάγματος, αἱ ἐνισχύσασαι κατὰ τὸ 1955 κατὰ 54,6 ἑκατ. ἑκατ. δολλαρίων τὸ ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ πηγὴ τῆς ὁποίας κατὰ τὸ 1955 προῆλθον τὰ πρόσθετα μέσα πληρωμῆς—ἡ αὔξησις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος—ἦτο ὑγιὴς καὶ συντελεστικὴ εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἰς τὸ μέλλον. Ἐξ ἄλλου ὁ ὄγκος τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος ὡς ἔκφρασις τῆς πορείας τῶν ἐξωτερικῶν συναλλαγῶν τῆς χώρας, ἀφ' ἑνός, καὶ τὸ μέγεθος τῶν μέσων πληρωμῆς, συντελεστὴς ρευστότητος ἐν τῇ οἰκονομίᾳ ἀφ' ἑτέρου, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀνεξάρτητα μεγέθη, ὑπὸ καθεστὼς μάλιστα ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν καὶ περιωρισμένης λειτουργίας τοῦ ψυχολογικοῦ παράγοντος. Διότι ἡ νομισματικὴ σταθερότης συμβαδίζει ἔν τινι μέτρῳ καὶ κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον μὲ τὴν ὕπαρξιν συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος. Δὲν πρέπει, ἐν τούτοις, νὰ παραβλέπηται δσάκις, ἐξ ἐπιβραδύνσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἢ ἐξ αὐξήσεως τῆς προσφορᾶς, δημιουργεῖται «κυκλοφοριακὸν κενόν» ὁ περισσότερος πρόσφορος διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ὁμαλὴν διενέργειαν τῶν συναλλαγῶν ἀγωγὸς διοχετεύσεως προσθέτων χρηματικῶν μέσων, εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ αὔξησις τῶν πιστώσεων. Ἐξ ἄλλου, ἡ παρακολούθησις τῶν στοιχείων τοῦ νομισματικοῦ ἰσοζυγίου πρὸς ἀποτροπὴν ἐνδεχομένων νομισματικῶν διαταραχῶν θὰ ἦτο εὐκταῖον νὰ μὴ χαλαρωθῇ.

Ἡ αὐξητική, ὡς ἀνωτέρω, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον διαμόρφωσις τῶν ἀναφερθέντων ἐκείνων μεγεθῶν τῆς οἰκονομίας, ἄτινα ἐπηρεάζουν τὴν ζήτησιν, οὐδεμίαν προεκάλεσε διαταραχὴν ἢ ἀρρυθμίαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, διότι εὗρεν ἀντιστοίχως μεγαλύτερον ὄγκον προσφερθέντων ἀγαθῶν. Ταῦτα προῆλθον κυρίως ἀπὸ τὴν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος τόσον ἐξ ἐγχωρίου παραγωγῆς ὅσον καὶ εἰσαγωγῶν, ἡ σημαντικὴ αὔξησις τῶν ὁποίων αὐτοδυνάμως ἐχρηματοδοτήθη ἀπὸ τὴν σημαντικωτάτην βελτίωσιν τῶν ἐσόδων ἀπὸ τὰς ἐξαγωγὰς καὶ τοὺς ἀδήλους πόρους.

Οὕτως, ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπιτευχθεῖσα ἐναρμόνισις τῶν ἐσωτερικῶν μεγεθῶν τῆς οἰκονομίας εἶχε τὴν συμπλήρωσίν της εἰς τὴν ἰσοζύγισιν σχεδὸν τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, ἥτις ἐπετεύχθη κυρίως κατὰ τὸ β' ἑξάμηνον τοῦ 1955.

Τὸ γενικώτερον συμπέρασμα ἐκ τῆς ἐπιχειρηθείσης ἀνασκοπήσεως εἶναι ὅτι, ἡ ὑπὸ τοὺς περιγραφέντας ὅρους ἀποκατασταθεῖσα ἐντὸς τοῦ 1955 συμμετρία εἰς τὰ πραγματικὰ καὶ χρηματικὰ μεγέθη τῆς οἰκονομίας, ὡδήγησε ταύτην εἰς μίαν διάρθρωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιστοιχοῦν σταθερότεραι ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ζητήσεις, παραγωγὴ καὶ ἰσοζύγιον πληρωμῶν. Τοῦτο ἀπετέλεσε τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν συντελεσθεῖσαν πρόοδον πρὸς ἐξασφάλισιν ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἰσορροπίας ἀπηλλαγμένης ἀμέσων κινδύνων. Ὡρισμέναι ἐντυπωσιακαὶ ἐκδηλώσεις, ὡς αἱ τελευταῖαι διακυμάνσεις τῆς χρυσῆς λίρας, ἂν ὑπερακοντίζουν τὰς συνεπείας τῶν σημαντικωτάτων μεταβολῶν αἵτινες ἐχαρακτήρισαν τὴν σχέσιν μεταξὺ λίρας καὶ δολλαρίου εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ὑπενθυμίζουν ἁπλῶς ὅτι ἡ οἰκονομία δὲν ἀπηλλάγη ἀπολύτως τῶν ἐκ τοῦ παρελθόντος καταλοίπων ἐνίων ψυχολογικῶν καταστάσεων.

Οὐδεμία ὅμως πρόβλεψις δύναται νὰ γίνῃ ἀσφαλῶς διὰ τὴν μονιμωτέραν ἐξασφάλισιν ἰσορροπίας καὶ εὐκαμψίας διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, ἐφ' ὅσον εἰς διάστασιν πρὸς τὴν πραγματοποιηθεῖσαν γενικωτέραν συμμετρίαν τῶν οἰκονομικῶν καὶ νομισματικῶν παραγόντων εὑρίσκεται ὁ πιστωτικὸς παράγων, δυσχεραίνων ἐκ τούτου τὴν παγίωσιν τῆς ἐσωτερικῆς ἰσορροπίας ἐν τῇ οἰκονομίᾳ. Εἰς τοῦτο ἄλλωστε, εὑρίσκει κατὰ τὴν γενικωτέραν ἄποψιν τὴν ἐξήγησίν της ἡ, παρὰ τὴν ὕψωσιν εὐρυτέρας κατηγορίας τιμῶν καὶ ἀμοιβῶν καὶ παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ παραγωγικοὶ κλάδοι παρουσιάζουν εὐρύτατα περιθώρια αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ παραγωγικότητος, συνεχὴς τάσις χαλαρώσεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ ἰδίᾳ ὑποχώρησις τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς κλάδους μεταποιήσεως κατὰ τὸ β' ἑξάμηνον 1955. Ἡ παραγωγική, συνεπῶς, διαδικασία καὶ ἡ συντονισμένη προσπάθεια διὰ τὴν ὁμαλὴν οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν, προσκρούει εἰς τὴν ἐλαττωματικότητα καὶ τὴν ἀρρυθμίαν τοῦ πιστωτικοῦ παράγοντος, ὅστις, λόγῳ τῆς μεγάλης ἀνεπαρκείας κεφαλαίων, ἥτις τὸν χαρακτηρίζει, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων οὐσιωδῶν ἐλλείψεων, δὲν εὑρίσκεται ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρὸς ὅλους τοὺς ἄλλους ὀργανικοὺς καὶ νομισματικοὺς συντελεστάς, οἵτινες, ἐν τῇ προσηκούσῃ, ὡς ἐλέχθη, πρὸς ἀλλήλους ἀναλογίᾳ καὶ ἰσορροπίᾳ ἦν ἐπέτυχον, τείνουν εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἀποδοτικῶν τῆς Χώρας προσπαθειῶν.

Β' ΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΤΑ ΤΟ 1955

Τὰ μόνα, πράγματι, μεγέθη τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰσέτι ἐν ἀσυμμετρίᾳ πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς συνθήκας αὐτάς, εἶναι τὰ μεγέθη τῆς τραπεζιτικῆς ἀγορᾶς χρήματος καὶ κεφαλαίων. Ἡ ἔντονος ἐν αὐτῇ στενότης πιστωτικῶν μέσων, ἡ ἐκδηλουμένη εἰς τὴν εὐρεῖαν διάστασιν προσφορᾶς καὶ ζητήσεως πιστώσεων εἰς τὸ ἰσχῦον ἐπίσημον ἐπιτόκιον, ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς τομεῖς τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν συναλλαγῶν πρόοδον. Τὴν ἀσυμμετρίαν δὲ αὐτὴν—οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ πιστωτικῶν ἀναγκῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τραπεζικῶν χορηγήσεων ἀφ' ἑτέρου—ὑπογραμμίζει ἡ ἔξω τοῦ πλαισίου τοῦ ἰσχύοντος νομισματικοῦ καὶ πιστωτικοῦ συστήματος τῆς Χώρας λειτουργοῦσα καὶ σήμερον ἐλευθέρα ἀγορὰ χρήματος. Δι' αὐτῆς, ὄχι ἀσήμαντα κεφάλαια, διοχετεύονται ἀνεξελέγκτως πρὸς μὴ σκοπίμους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοποθετήσεις, τὸ δὲ ὕψος τῶν ἐν αὐτῇ ἐπιτοκίων εἶναι τόσον κοινωνικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἀπαράδεκτον καὶ ἐπαχθὲς διὰ τὴν οἰκονομίαν, ὅσον τὸ ἐπίσημον τραπεζικὸν ἐπιτόκιον εἶναι χαμηλόν, ὥστε νὰ μὴ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς πραγματικὰς συνθήκας τῆς ἀγορᾶς καὶ τὴν ὀρθολογιστικὴν λειτουργίαν της.

Βεβαίως, αἱ συνολικαὶ πρὸς τὴν οἰκονομίαν διατεθεῖσαι τραπεζικαὶ πιστώσεις, ἐσημείωσαν οὐσιώδη αὔξησιν ἐντὸς τῆς παρελθούσης διετίας. Συγκεκριμένως, αὗται ἀνῆλθον ἀπὸ δραχ. 5.978 ἑκατομ. τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1953 εἰς 8.793 ἑκατ. τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1955, ἤτοι ηὐξήθησαν κατὰ δραχ. 2.815 ἑκατ., ἐξ ὧν δραχ. 2.058 ἑκατ. μεταξὺ 31—12—53 καὶ 31—12—54 καὶ 757 ἑκατ. μεταξὺ 31—12—54 καὶ 30—11—55.

Ἀναμφισβήτητον ὅμως εἶναι, ὅτι μὲ τὸ συνεχῶς, ὡς ἀνεφέρθη, αὐξανόμενον ἐθνικὸν εἰσόδημα, τὸ ὁποῖον ὑπερέβη τὰ προπολεμικὰ ἐπίπεδα καὶ τὴν συναλλακτικωτέραν μορφὴν ἣν προσλαμβάνει ὁσημέραι ἡ οἰκονομία, ἡ τραπεζικὴ πίστις, καὶ ἰδίᾳ ἡ ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ τραπεζικὴ πίστις, παρουσιάζει καθυστερημένην ποσοτικῶς μορφήν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου στερεῖται τῶν βασικῶν ἐκείνων ὅρων οἵτινες θὰ διευκόλυνον τὰς συνθήκας ὁμαλῆς παραγωγικῆς ἐξελίξεως καὶ ταχείας καὶ ἁρμονικῆς κυκλοφορίας τῶν εἰσοδημάτων. Δι' ὅσους συνηθίζουν νὰ προσφεύγουν εἰς τὰς προπολεμικὰς συγκρίσεις, μία ἁπλῆ παραβολὴ τῶν κατὰ τὴν 31—12—38 χορηγηθεισῶν πρὸς τὴν οἰκονομίαν πιστώσεων πρὸς τὰς σημερινὰς ἀποτελεῖ ἀρκούντως ἐναργῆ ἀπόδειξιν τῆς καθυστερήσεως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τραπεζικῆς πίστεως ἐν Ἑλλάδι.

Τὸ γεγονός, πράγματι, ὅτι τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὑπῆρξε κατώτερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐπεδιώκετο καὶ ἀνεμένετο, ὡς καὶ περιωρισμένον ἔναντι τῶν εἰς ἄλλας χώρας ἐπιτευχθεισῶν αὐξήσεων, δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἀποδοθῇ, κατὰ μέγα μέρος, εἰς τὴν παρατηρουμένην βραδεῖαν μόνον βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν εἰς τὴν τραπεζικὴν ἀγορὰν χρήματος καὶ κεφαλαίων. Ἂν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ παρὰ τὴν στενότητα τῶν τραπεζικῶν πιστώσεων, ἐπραγματοποιήθησαν σημαντικαί, ἀληθῶς, ἐπιτεύξεις εἰς τὸν τομέα τῆς παραγωγῆς, τοῦτο ὑπῆρξε κυρίως ἀποτέλεσμα ἐπενδύσεων χρηματοδοθεισῶν διὰ τῆς ὑπὸ μορφὴν βοηθείας εἰσρευσάσης ξένης ἀποταμιεύσεως καὶ διὰ τῆς ἐκτάκτως ηὐξημένης ἀποταμιεύσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων, αἵτινες ἀπήλαυον εἰς τὸ παρελθὸν εὐρυτέρων περιθωρίων κέρδους, λόγῳ τοῦ πληθωρισμοῦ, τῶν εἰσαγωγικῶν περιορισμῶν καὶ τῆς μικροτέρας τότε φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως. Ἤδη αἱ πηγαὶ αὗται χρηματοδοτήσεως τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων καὶ τῶν ἄλλων ἐπιχειρηματικῶν ἀναγκῶν ἔχουν περιορισθῆ οὐσιωδῶς καὶ τείνουν νὰ μειωθοῦν περαιτέρω. Οὐδὲ πρέπει νὰ παραβλέπηται ὅτι καὶ αἱ ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου πρόσθετοι χορηγήσεις διὰ τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν ἐμφανίζονται ὁλονὲν περιοριζόμεναι. Τὸ φαινόμενον τοῦτο, ἄλλωστε, εἶναι ἔν τινι μέτρῳ δεδικαιολογημένον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ὡς ἄλλοτε, τὸ ἀντιπληθωρικὸν ἀντίκρυσμα τὸ ὁποῖον ἀποτελοῦν αἱ ἐκ τῆς βοηθείας καὶ ἐκ τῆς πωλήσεως χρυσῶν λιρῶν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν εἰσπράξεις.

Ἐὰν εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐκλιπόντων, ὡς ἄνω ἐκτάκτων ἀποταμ